

ПОСТОЯННА КОМИСИЯ ПО ОБЩЕСТВЕН РЕД И СИГУРНОСТ

П Р О Т О К О Л № 1 6

от заседанието на Постоянната комисия по обществен ред и сигурност, проведено на 02.12.2024 г.

Днес, 02.12.2024 г. в зала V на СО се проведе извънредно заседание на Постоянната комисия по обществен ред и сигурност.

Заседанието беше открито от Ваня Тагарева – председател на комисията, в 12.15 часа.

В. Тагарева – Позволете ми преди да постъпя към съществения дебат, да представя позиция като председател на Постоянната комисия по обществен ред и сигурност:

- Уважаеми съграждани, представители на институции, търговски центрове, представители на търговските центрове, общински съветници, гости и медии, общинските съветници от ПК по ОРС се обявяваме яростно и категорично срещу агресията, която се превърна във вълна от насилие в няколко столични търговски центъра, така познати като молове. Благодаря на медиите за отразяването, чрез което разбрахме, че наши съграждани, деца, млади жени, вкл. служител на един от търговските центрове, са тормозени, бити от организирани групи от тийнейджъри, мога да ги нарека днес от тази зала хулигани, пред очите на хиляди посетители. Като общински съветници, имащи отговорност към безопасността и сигурността на жителите и гостите на София, както и работещи за доброто има на Столична община, веднага след първия репортаж с колега общински съветник, който е председател на Асоциацията за развитие на София, г-жа Йорданова, тя е днес тук с нас в залата, въпреки, че не е член на комисията, изпратихме писмо за предприемане на незабавни действия до ръководството на първия търговски обект, за който станахме свидетели. Отправихме и покана за разговор. Днес го правим в по-пълен състав, във връзка с последващото насилие, часове след първото, на което станахме свидетели. Дни по-късно, както вече казах, с последващия репортаж, който отрази тоново терор на мирни граждани, в друг столичен търговски център, в резултат от което незабавно инициира днешното извънредно заседание. Присъстващите гости, представители на търговски обекти, бяха определени след обсъждане с колегите, членовете на Постоянната комисия по обществен ред и сигурност. Тук е мястото да благодаря на всеки един от тях, без значение на нашите обичайни политически противоречия, без значение, че ние сме представители на различни политически групи, но всички сме обединени в общата кауза да помогнем и преустановим незабавно публичното насилие в град, който знаем, че се слави със своята толерантност. Веднага след това видяхме и реакция от съответните служби като МВР и

Прокуратурата на Република България. Знаем, че днес се свика и Национален съвет във връзка с насилието, но по-общо, не само на територията на търговските центрове, както и позиция на асоциациите, имащи отношение към търговските обекти, както и охранителните фирми и техните представителства през асоциации и камари, част от тях днес са сред нас. Благодаря на всички, които днес са тук, за да можем с общи усилия да прекратим час по-скоро случващото се на територията на въпросните обекти. Както вече казах и пред медиите, твърде голям оптимист бих била, ако кажа, че ние може да спрем това. Но ще е огромен успех дори да го ограничим до степен, в която нашите съграждани да нямат страхове и да се чувстват, че живеят в сигурна и спокойна среда. С това приключвам. Бих искала да представя и присъстващите – отрядно на мен г-н Колев, който е представител на СДВР, г-н Апостолов, представител на СДВР- Пътна полиция, и г-н Бикарски, който е началник на Общинска полиция. Тук в голяма степен са и представителите на търговските центрове, както на Националната асоциация на лицата и сдруженията, извършващи частна охранителна дейност. Днес с всички вас ще търсим общи решения, да чуем страните от какво имат нужда да се съдейства така, че да се подобри и вашата работа, в същото време да се подобрят и условията на публичната среда. Тук е и Българска камара за охрана и сигурност също са тук. Като начало давам възможност на колегите общински съветници.

Хр. Копаранов – Днес всички сме се събрали тук, за да адресираме проблем, който напоследък се прояви в няколко случая на посегателства в моловете. Това е проблем, който е проявление на проблем с някакво насилие в София, който трябва да бъде пресечен. Хубавото е, че след като повдигнахме този въпрос, след като общинските съветници апелирахме за това, се взеха мерки. Вече се забелязва пред моловете засилено полицейско присъствие, поеха се ангажименти от страна на самите търговски центрове, от страна на частните охранители да се реши този проблем, който касае конкретно търговските центрове. Има смисъл от това заседание, което още от миналата седмица аз поисках, други колеги също бяха поискали, веднага беше свикано. Днес е моментът, в който да обсъдим конкретно всяка заинтересована страна. Това е МВР, Общинска полиция, частните охранители, търговските центрове, вкл. и всяка заинтересована страна какви мерки може да предприемем, вкл. и да се адресират и причините за проблемите. Става въпрос за превенция на малолетни и непълнолетни, за адресиране на това, защо се стига до такива посегателства върху неприкосновеността на български граждани. И тук отново искам да отправя един апел към всички в обществото – всички трябва да бъдем крайно нетолерантни към всякаква форма на насилие към всеки български гражданин, вкл. и от уязвими групи, защото всеки трябва да се чувства в безопасност в София и е наш ангажимент на общината, на държавата в лицето на СДВР, както и в случая на търговските центрове, на частните охранители и на всички заинтересовани. В крайна сметка и на всеки в обществото, ако изградим една нетърпимост към всяка форма на насилие.

Бл. Кенарова – Искам да приветствам това, че нашата комисия взе инициативата да разгледа проблема. Няма нужда отново да повтарям г-н Копаранов, аз също смятам, че всеки от нас трябва да е против насилието в каквато е да е форма, както и дискриминацията на хората по всички признаци. Основният ми въпрос е защо ние са борим с последствията, а не сме ги предвидили и има ли някакви планове, тъй като тези младежи, които са извършили насилията, не са се появили изведнъж? Направих си труда да прегледам тяхната активност, която не е от вчера и не се е случила с проявите в два мола, а те даже си имат и име – наричат ги „Локалните“, има активисти, инфлуенсъри, които предават на живо, и проблемът не е, че тези младежи не знаят кой е Хан Кубрат и го свързват със станция на метрото. Но ние сме пропуснали комуникацията са тези млади хора и тяхната проява е крайната форма. И сега да попитам – има ли оценка на риска, която е направена, това е инцидент в резултат на невзети мерки или неправилно приложени мерки? И от страна на полицията има ли задължителни изисквания към търговските обекти, проверяват ли се те всяка година или на определен период дали се спазват, в случай на инцидент има ли някъде такава информация, проследяват ли се взетите мерки обратно, и ако всичко това е направено, защо се стигна до тази ескалация? Запазвам си правото и за повече въпроси.

В. Тагарева – Обръщам внимание на всички колеги - когато отправяте въпроси, моля да бъдат конкретно зададени от кого искате да получите отговорите. Защото се отправиха немалко въпроси, не видях да се води запис. Трябва да е ясно от кого очакваме отговорите.

Бл. Кенарова – Въпросите са ми към СДВР – става въпрос задължителните изисквания как са формулирани към големите търговски обекти, прави ли се проверка дали те се спазват, има ли констативни протоколи, на какъв период се правят проверки, имате ли сигнали за такива изяви на този тип младежи и какви мерки са взети? Т.е. каква е вашата функция в този случай, освен сега да се засили охраната около търговските обекти? Каква превенция се прави по принцип, защото това не важи само за този случай?

При направената проверка на кворума беше установено, че присъстват 7 общински съветници, поради което заседанието *може* да бъде проведено. Списъкът на присъстващите членове на комисията е приложен към протокола – Приложение № 1.

Председателят на комисията докладва дневния ред за заседанието.

По предложения дневен ред не бяха направени предложения за изменения и допълнения.

Членовете на комисията гласуваха предложения дневен ред, както следва:

Общо гласували: в т.ч.:	7
За	7

Против	-
Въздържали се	-

Ваня Тагарева – за
Румен Александров - за
Христо Копаранов – за
Благовеста Кенарова - за
Николай Велчев - за
Иван Сотиров – за
Карлос Контрера - за

По т. 1 от дневния ред: Обсъждане на мерки за подобряването на безопасността и сигурността в търговските центрове

К. Контрера – Всъщност аз ще насоча няколко от въпросите към СДВР, защото очевидно с тях ще трябва да комуникираме в рамките на този проблем и ми се ще да разделим темата на три отделни части. Що се отнася до СДВР, за мен беше добре да има представителство на ниво зам.-директор, тъй като очевидно ние ще разглеждаме три типа въпроси – по охранителна, криминална и детска педагогическа стая /ДПС/, което не е в компетенцията изцяло на част от представителите на СДВР, но това е наш пропуск на комисията, а и темата, според мен, ще търпи продължение. За мен би трябвало да почнем малко по-отдалеч, защото това, което беше публично оповестено, всъщност се случва не малко време. И тук може би, ако има представители на криминална полиция биха могли да отговорят на едно мое съмнение, че става въпрос за банди, които се занимават с хулигански действия, и то от една година, а от доста време. За съжаление това е мода. Такива са моите наблюдения и правя корелация с действия в публичната среда, не в търговските центрове, а например свързани с унищожаване на общинско имущество по паркове, спирки, говоря за вандализма, говоря и за случващите се ежегодно на нападения от малки и големи групи над градския транспорт. Преди няколко дни отново имахме случай на стрелба с пневматично оръжие в градския транспорт. За мен това са устойчиви модели на поведение, без значение къде се проявяват те. Може би психолозите на МВР ще дадат най-точната картина, но това е модел на поведение, което предполага вземане на мерки в три различни посоки. Що се отнася до криминална полиция, на мен ми се ще, това няма как да бъде предмет на обсъждане в това заседание, но да бъде установено по оперативни методи колко са тези групи в София, защото тази, за която в момента коментираме, едва ли е единствена. Има данни, те не са потвърдени като оперативна информация, и за други групи, които се занимават с подобна дейност. И тук въпросът е и към представителите на търговските центрове – в последните 12 месеца какви данни има за престъпления, вкл. хулиганство, срещу личността в най-общия смисъл на Наказателния кодекс, какви официални данни са постъпвали и в търговските центрове, и в СДВР, за да изясним ние има ли някаква тенденция. Мисля, че г-жа Тагарева го отбеляза, освен че се извършват подобни деяния, те се документират от извършителите и от техни съучастници, документират се, което е много интересен модел на поведение. И това трябва да се изследва, затова беше добре да има човек, който се занимава и с ДПС, защото вероятно една част от тези лица са контингент там. А други са на път да станат. По отношение на патрулно-постовата дейност, особено в този период на годината, засилване на униформеното присъствие е добре, можем да поздравим дирекцията, че взема мерки, тъй като в този период на годината струпването на големи маси от хора е предпоставка за някакви нарушения на обществения ред в най-общ смисъл. Разбира се, бих използвал и възможността да

се обърне и по-специално внимание на коледните базари, с оглед избягване на ситуации с дребни престъпления или простъпки, но правилото е, че там, където има струпуване на хора за кратко време, обикновено се създава възможност за инциденти. Според мен в случая нашата комисия по неволя се занимава, тъй като темата предполага оперативни мерки, които по-скоро прилягат на кмета на СО, а не на общинските съветници, но все пак би било добре и да се направи анализ за външните пространства около рисковите зони – каква част е покрита с видеонаблюдението, има ли мъртви точки, ако има, да бъдат взети мерки за покриването им с наблюдение, и в контекста с видеонаблюдението, търговските центрове да направят одит на своите системи за сигурност в сградите, защото напоследък много се говори за т.нар. мъртви точки, където жертвите се изтикват и се извършват престъпленията. Най-вероятно има такива. Няма как да има 100 % наблюдение, но по анализа на това, което се е случвало като деяние година или две назад, вие бихте могли да надградите и своите системи. И от тук нататък смятам, че трябва да оставим разговора отворен и в едно от следващите заседания да изслушаме представител на СДВР, който е запознат с дейността на ДПС, що се отнася до всички подразделения в целия град, и може би там да дискутираме конкретно възможните мерки спрямо тези младежки групи, които очевидно са създали организация за извършване на действия или на ръба на закона, или го прекриват, но подобни данни аз не очаквам от пътна полиция или от охранителна полиция.

В. Тагарева – Трябва да споделя, че аз очаквах представител на МВР, няма такъв в тази зала, подчертавам. Освен представител на ДПС, разбърхаме, че следва да има и представител на икономическа и криминална полиция, може би трябваше да изброим всички. Това беше целта и идеята, когато отправихме поканата към министъра на вътрешните работи, да дойде той лично или да определи представител. И тук е мястото да кажа до кого сме адресирали писмото – до министъра на вътрешните работи гл. комисар Атанас Илков, няма никакво представителство, до гл. комисар Любомир Николов, на когото благодаря, че изпрати представител г-н Колев, както и г-н Колев, който е от отдел Пътна полиция към СДВР. Поименик – благодаря на представителите на Парк център, на България мол, че са тук с нас, Молът на София, Парадайс център, Дъ мол, Мега мол. Т.е без Ринг мол абсолютно всички днес сте тук. Благодарим ви. До г-жа Николета Атанасова – председател на Българска камара за охрана и сигурност, г-н Боянов – председател на Националната асоциация на лицата и сдруженията, извърващи частна охранителна дейност. Поканихме и председателя на Централната комисия за борба с противообществени прояви на малолетни и непълнолетни. За съжаление от тяхна страна също няма представител. Думата поиска г-н Николай Велчев. След това зам.-председателят г-н Александров, г-н Сотиров, г-жа Йорданова. Моля първо колегите, които са членове на комисията, след това ще дам думата и гостите-общински съветници, които не са членове на комисията, и г-н Антон Хекимян, който също е в залата.

Н. Велчев – Аз се присъединявам към всичко, което казаха моите колеги тук. Искам да благодаря на всички гости, които дойдоха. И конкретно да задам въпроси, защото мисля, че са от изключителна важност, специално за един от обектите, Мол Парадайс, където се е случила предпоследната вандалска проява. Знаем, че в мола има спирка на метрото. Също така знаем, че това е обект на националната сигурност. Става ясно, че всички търговски центрове имат видеонаблюдение, което най-вероятно е автономно. И въпросът ми е – има ли кореспонденция със СДВР, това видеонаблюдение наблюдава ли се от СДВР, особено в областта на метроспирката, т.е на 0 ниво? Това са важни въпроси, защото така или иначе става ясно, че има нулев толеранс от обществото към такива прояви, но в това време, в което живеем, тези социални неравенства, но това е анализ, който трябва да го направят и ДПС, и МВР, може би

моловете са притегателен център на такъв тип групи. Виждаме, че са и малолетни деца, които по някаква причина най-вероятно в своите семейства имат изключително големи проблеми. То не е само към МВр, към СО, към Общинска полиция, към собственика на мола или към представителите и охранителните фирми, а това е работа в домашни условия, които днес няма как да решим. Това са чувствителни и важни въпроси към цялото общество, за да намалим такъв тип прояви, трябва много работа, и тя е педагогическа, но все пак моят конкретен въпрос беше свързан с видеонаблюдението. Не знам дали СО гледа вътре, но СДВР би трябвало да контролира поне. Това е превенция, живата охрана няма как да бъде изключена от самото опазване на търговските центрове. Може би е хубаво да се наблегне на по-педантична работа със самите охранители, които физически присъстват там.

Р. Александров – На първо място искам да Ви благодаря за това, че организирахте тази комисия и повдигнахте темата. Смятам, че подобни прояви са абсолютно недопустими, и съм съгласен с всичко, което казаха колегите. Искам само да допълня, че изключително важно за нас като общински съветници, е сигурността и безопасността на гражданите и гостите на столицата по повод предстоящите празници. Знаем, че търговските центрове ще бъдат доста натоварени. Искам да допълня и че изключително притеснително е, че лицата, които осъществяват тези деяния, освен че са непълнолетни, има и малолетни. Искам да попитам представителите на търговските центрове и на СДВР ще бъдат ли организирани срещи за съвместни действия за по-сигурна среда в търговските центрове? След като в свое изявление търговските центрове казват, че има 24-часово видеонаблюдение, как така не са знаели за тази групички, които явно създават проблеми от доста време? Виждаме, че всеки един от нас познава хора, които се притесняват след видеата, да посещават търговските центрове.

В. Тагарева – На въпросите ще се отговори в момента, в който се финализира с тях.

Ив. Сотиров – Аз искам основно това, което постави като въпрос и г-н Контрера, да получим статистическа информация от колегите от СДВР, предполагам, че водят статистика, имат идентификация на тези групи, какъв е броят им, какви са санкциите, и освен статистиката, за всичко това, което се случва с тези групи, защото очевидно, че този проблем е системен, той не е от вчера и днес, не е от миналата седмица, имаме достатъчно индикации във времето. Другият въпрос, който искам да поставя към колегите, които работят с това, към охранителните фирми и техните асоциации, представителите на търговските обекти, къде се къса връзката и най-вече имат ли поглед и анализ къде трябва да бъде променена нормативната уредба, защото една от нашите задачи, освен в общинския съвет, тук са представени и политически сили, които имат представителство в парламента, къде трябва да се потърсят промени на законите и наредбите, и за да се даде възможност за по-голяма оперативност. По отношение на видеонаблюдението съм поставял многократно въпроса, надявам се догодина да успеем да стартираме една обществена поръчка за въвеждане на интелигентна система за видеонаблюдение, защото знаем, че колкото и камери да има в търговските обекти, но те са само едни записващи устройства и изпълняват функция на превенция. За да може веднага във всяка точка на града, където има видеонаблюдение, ние да получаваме информация какво се случва, трябва да имаме, както в другите европейски столици, и в други страни, има интелигентни системи, които веднага да дават индикация във всеки момент, когато има някакво извършено престъпление, защото с тези диспечерски пунктове, в които има по 4-5 души, които да наблюдават хиляди камери, не можем да имаме ефективност по тази линия. Освен след като бъде извършено престъпление, да се дават записи и да се правят съответните разследвания. Но основният ми въпрос е да се даде някаква статистика, за да добием представа колко са тези хора, предполагам, че не са хиляди, и защо цялата власт, с която разполагат институциите, не

може да респектира тези малолетни и непълнолетни престъпници. Очевидно тези групи имат и тартори, и профилирането на самите тартори би дало ефект. Винаги са знае, че ако тарторите на групите биват респектирани, ще има ефект. И след като този проблем очевидно е системен, трябва да видим къде е проблемът в чисто организационен план, или институциите не могат да реагират и да създадат респект за тези хулигани.

В. Тагарева – Имаме представител на дирекция „Сигурност“, г-н Момчил Будинов, експертите към комисията, г-н Милушев – съветник на кмета. Хубаво беше и г-н Терзиев да е тук, защото съгласно ЗМСМА, чл. 44, ал. 1, т. 5 Кметът на СО отговаря за сигурността в града. Няма го, лично го поканих, веднага след като се прибра от Сингапур и Виетнам.

Е. Йорданова – За мен целта на тази среща е много ясна и тя е наистина всички заинтересовани страни да направим възможното така, че да подобрим координацията и комуникацията между нас и всички останали, за които темата с насилието е приоритет. Няма да говорим за причините, те са много, широко е ветрилото на агресията и насилието – от езика на омразата през агресия до насилие – всичко това е проблем на обществото, който трябва да адресираме заедно. Благодаря, че правим тази среща, благодаря, г-жа председател, че свикахте това заседание. Защото ще споделя само в моя опит. Аз се занимавам предимно с насилие над жени и деца, домашно насилие, като активен член на СОС в годините често се обръщат към мен за помощ и в последния месец ноември два пъти се обръщаха към мен, едното беше свързано с насилие над момичета в мола, другото беше свързано с насилие в Оборище и Слатина. Мога да споделя, че без да търся медийна или друга изява имах възможност да комуникирам с двете районни управления, на чиято територия бяха извършени тези нападения. Получих незабавна реакция и подкрепа и стигнах до заключението и в двата случая, че има проблеми, които с малко повече комуникация и повече работа на терен можем да преодолеем, проблеми, които са обективни, други са субективни. В случая с мола мога да споделя, че от районното аз получих информация за това, че и към собствениците на мола има препоръки във времето, последната от преди три месеца, за повече камери и повече охрана. В другия случай има други обективни обстоятелства, свързани с уличното насилие, Четвърто районно, там е необходима допълнителна координация и комуникация с МЗ, там става въпрос за системно насилие от психично болни лица, които повтарят това деяние, след като изтече периодът, в който те са въдворени в психиатрично заведение и след това излизат. Проблемите са много. Но няма да се съглася, че имаме нулева толерантност от обществото. Нямаме нулева толерантност. Трябва да работим, защото, когато имаш среда, в която се случва насилие и наоколо има десетки хора и те не реагират, а търсят само МВР или овластените лица, охраната, а те не са съпричастни към това, че се случва насилие в близост до тях, това означава, че обществото е толерантно към насилието. И тук имаме много, какво да направим, вкл. и ние като общински съветници и община. Защото е необходимо, вкл. и през образователните институции да минем и да си направим равносметка и анализ какво още е необходимо, защото можем да свършим прагматични неща и да включим повече участници в този процес. Обществото е толерантно към насилието, след като не се притича да помогне на охранителните власти, да помогне на МВР или просто да стои безучастно. Тук има много какво да направим още. Имам също два конкретни въпроса – кой отговаря за реда в търговските обекти и кой контролира тези, които отговарят за този ред? Кой е отговорен за реакцията при подадени сигнали, дори и през Фейсбук, лично аз се самосезирам за проблеми на града, като общински съветник и през Фейсбук и търся решение. Има ли такава практика и как се самосезираме институциите, ако стигнем до информация за насилие през Фейсбук? Съгласна съм с колегата Контрера – мисля, че тази мода насилниците да се заснемат и да се популяризират и това да не води до конкретни

последствия, е много тревожно. Ние трябва да мисли и за причините, които водят до това растящо насилие, тази агресия в обществото, от друга страна трябва да говорим за това какво правим с насилниците, освен с жертвите, защото изключително много говорим за последствията по отношение на жертвите, но по отношение на насилниците също трябва да имаме конкретни действия. Ще отворя скоба, за да кажа, че още в ноември месец аз съм входирала питане към Кмета на СО за насилието в Слатина и в Оборище, но към този момент все още нямам отговор на това питане, защото считам, че Кметът би могъл да е проактивен и би могъл да е водещата фигура в този процес, защото, както цитира председателят, той е овластеният за града и по закон.

А. Хекиян – Благодаря за дадената дума, за това, че свикахте това извънредно заседание,, че събрахте толкова много представители на институциите, на бизнеса, на хората, които наистина искат да свършат работа. Нека да сме честни, че хората, които искат да свършат работа, се намират днес в тази зала. Благодаря ви за встъпителните думи, за това, че акцентирате върху категоричната неподкрепа, нашата нетолерантност към насилието. Права е г-жа Йорданова – не може да се квалифицираме като нетолерантни към насилието, защото много често го подминаваме, много често си затваряме очите, премълчаваме неща, които се случват в дома ни, които виждаме на улицата или в мола, място, което считаме за сигурно. Нека не се лъжем, само преди няколко седмици ние смятахме моловете за много сигурно място. Като че ли тази информация не беше достигнала до нас или имаше само отглас, много далечен. Да, може би, малко по-късно се случва това действие, но е много важно, че се случва- Ще ви кажа защо. Защото, когато не бъдат предприемани никакви действия, било то подрастващи, пълнолетни или непълнолетни, те самите сиказват „Ето, няма отклик от обществото, никой не ме спира, никой по никакъв начин не ме контролира, аз мога да правя каквото си искам“. Предприемайки днес действие като това, комисия, която ще излезе с решение, това, че вие от няколко седмици също сте се ангажирали активно с търсенето на решения, показва на всички тези хора, на младите хора, че действията им се виждат, че те няма да бъдат толерирани и че ще се намери начин подобен тип поведение да бъде спряно или да бъде регулирано. Защото много често, класически пример, е прехвърлянето на отговорността. Едни малолетни, нека родителите да се погрижат, ние сме на частен терен, полицията няма какво да направи и никой не е виновен. И ние отново ще подминем поредния случай на агресия и насилие, или ще го видим в социалните мрежи, или ще се направим, че не го виждаме в телефоните на децата си. Затова казвам, че е изключително важно и благодаря на всички, които са днес тук. И благодаря на г-жа Тагарева, тя спомена, че е поканила кмета, той трябва да разбере, че няма само представителни функции на кмет, който да пали светлините на коледното дърво. Трябва да се върши работа. Пътуването в чужбина е много хубаво, хубаво щеше да се е отчел, да видим какво се е случило в Сингапур или Виетнам по повод сигурността или пък контрола на малолетните. Няма да политизирам тази тема. Искам да питам представителите на бизнеса, защото в тях се пада горещият картоф. Колко служители са ангажирани с безопасността в търговските им центрове, предполагам, че във всеки един това е много специфично? По какъв начин се прави подборът на кадрите, които отговарят за тази безопасност, защото ние много пъти чуваме, че част от тях също си затварят очите, слизат на други етажи или не обръщат внимание и се опитват да подминават този тип групи, защото не могат да им въздействат? Колко са охранителните камери, има ли покритие, колко са хората, които наблюдават тези камери, имат ли потенциала тези охранителни камери да бъдат проследени, така че изблик на агресия да бъде проследен, група да бъде спряна, ако това може да се случи? И не на последно място също искам да благодаря на медиите, чрез активната си работа колегите журналисти успяха да повдигнат тази тема, да бръкнат в раната и

да задействат институциите и в лицето на СОС, но и на полицията, така че този проблем наистина да намери свое решение или стъпки към решаването му.

Хр. Копаранов – Аз ще бъда кратък, искам да обобщя някои въпроси, които изникнаха, на които е добре да се отговори. Първият е какви мерки е възможно да се предприемат за Фейсбук, Тик-ток, Инстаграм и т.н., за социалните мрежи? В началото на годината имах случай, подавал съм сигнал до СДВР във връзка със случай на фашистка агитация в метрото. Не се разви особено, не се стигна до предприети конкретни действия, защото ГДБОП могат да установяват, да искат от Фейсбук данни, когато става въпрос за тежки престъпления. Как се работи поне да се идентифицират дадени лица, които извършват определени противообществени прояви, за да могат да бъдат наблюдавани от органите на реда, за да бъдат препятствани следващи действия? Ако приемем, че е много трудно за извършени действия, снимани, качени в мрежите, да бъдат подведени под отговорност само на база на клипове във Фейсбук? Следващ конкретен въпрос – какъв е протоколът на МВР, който да гарантира, че навреме ще се реагира, когато има мерки? Това отново е свързано с това, което споменах – че много често аз съм писал конкретни сигнали за отделни случаи да СДВР и наистина много често отговорът е: При пристигане на органите на реда, извършителите вече са били заминали в неизвестна посока. Работи ли се по установяване на типичното движение на групите хулигани в града, не само за конкретен случай, но и като извършат едно нарушение, накъде се придвижват, как се придвижват, напр. с метро, с транспорт, за да може да се предвиди как да бъдат задържани при необходимост? Тук има доста представители на СО, на администрацията на СО, които са специалисти по темата, свързана със сигурността, така че адресирането към кмета не мисля, че би решило проблема. При дадено конкретно посегателство в конкретен мол, случило се преди един час, няма как кметът да издаде заповед, която преди два часа да предотврати това нарушение. Нека да се съсредоточим върху мерките, които да бъдат взети, а да не използваме ситуацията за политизиране.

В. Тагарева – Аз също не искам да я политизираме, но ме „дърпате за езика“. Говорим за законовите ангажименти на г-н Кмета по повод на казаното от г-н Контрера, че той трябва да е тук, в тази зала, защото става въпрос за един доста сериозен проблем, който всички се опитваме да решим. И той като представител на града, начело на СО, и следвало да е тук. Никой за нищо никого не упреква. Просто казваме кой какви задължения има. С това доуточнение не виждам повече въпроси от страна на колеги или други коментари. Давам думата на г-н Пламен Колев – представител на СДВР, за да ни запознае с информацията, която е подготвил към нас. Респективно след нея ще Ви помоля да отговорите на въпросите, които бяха зададени към СДВР. Надявам се да успеете най-общо да намерите отговор на всички поставени въпроси, след което ще преминем към представителите на търговските центрове, защото не малко бяха отправените въпроси и към вас. След което да видим по какъв начин ние можем да бъдем полезни и да подпомогнем там, където имате нужда от ниво институции.

Пл. Колев – СДВР, Охранителна полиция – Много въпроси бяха поставени към нас. От моята компетенция ще се помъча да отговоря на всичко. Във връзка с опазването на обществения ред в града СДВР извършва постоянен анализ на средата за сигурност. Това е с цел предприемане на мерките, на кои места, в каква степен да бъдат предприети. Относно големите търговски центрове, в случая се фокусира вниманието на тях, мерките са не само за големите търговски центрове. От последните анализи подходдаме и вече сме подсилили охраната в района на големите търговски центрове във връзка с инцидентите, които преди малко бяха споменати. Моловете са частни обекти, всички знаете, че те се охраняват от частни охранителни фирми. Една от нашите функции на охранителна полиция е контрол върху частните охранителни

фирми. Съвсем скоро извършихме поредните проверки, които правим периодично. Проблем по охранителните фирми нямаше. Имаме коментар в СДВР относно броя на служителите, които изпълняват функциите на охранители в тези обекти, с цел по-пълноценно изпълняване на задачите и това, което имаме в обществото като очакване от тях, да не се допускат инциденти от всякакво естество – кражби, вандалски прояви, всички. Какъв ще бъде броят на охранителите, това са отношения между ползвателите на обектите, собствениците и охранителните фирми. Мерките, които ние предприехме от миналата седмица, са усилено присъствие в районите на моловете, дават своя ефект. Трябва да подчертая, че съвместно със служителите на охранителните фирми, постоянното взаимодействие с тях, първите дни още от предприемането на мерките бяха установени отново лица, непълнолетни, в които имаше предмети, с които може да се извършват хулигански прояви. От последните проверки в последното денонощие тези бройки намаляват. Дават своя ефект. Тези подсилени мерки ще бъдат, докато отпадне необходимостта. Постоянно ще извършваме анализ и ще продължат. Искам да подчертая, че освен служителите от СДВР, в тези мерки се включват и служители от ГД Жандармерия и служители от Пътна полиция предвид и големия трафик около тези обекти. Имаше въпроси дали се проследяват тези групи, дали се следят – разбира се, това се прави с тези лица, в които се установяват забранени предмети, работата с тях продължава, това се извършва от колегите от Криминална полиция и инспектори от ДПС, те продължават работата с тези лица, с родителите, снемат се сведения, следят се процесите. С това са ангажирани много служби. За метростанцията – с този проблем не са ангажирани полицаите, които в момента изпълняват задача пред съответните молове. Всички полицаи в граа, и от районните управления, териториална полиция, патрулно-постова дейност, всички са ангажирани в проблема. Дори в един от случаите от миналата седмица, установяването на група лица, в които бяха намерени такива предмети, с които може да се извършват хулигански прояви – маска, метален бокс, бяха точно на метростанция Витоша до Мол Парадайс. Бяха установени три лица, след като предприехме мерките.

Н. Велчев – Само исках да доуточня, че моят конкретен въпрос беше за метростанцията, която се намира в мол Парадайс, видеонаблюдението, което е автономно, предполагам, към самия мол, дали е вързано по някакъв начин със системата на СДВР, предвид това, че е обект на национална сигурност и има ли засилена охрана? Как осъществявате контрол над тази метростанция?

Пл. Колев – Охраната на метростанция Витоша се осъществява с физическо присъствие на полицаи на място, има изградено видеонаблюдение по целия метродиаметър, което се наблюдава. Вътре в самия мол видеонаблюдението не е вързано към полицията. Но самата станция се наблюдава и има и физическа охрана, която също участва в охранителните мероприятия във връзка с охраната на мола.

В. Тагарева – Бих искала да припомня, че охраната на столичното метро струва милиони левове на Метрополитен, тъй като те не могат да ангажират частна охранителна фирма, а задължително охраната се осъществява от СДВР. Предлагам да преминем към въпросите, които бяха отправени към търговските центрове.

Ив. Сотиров попита дали някои от тези лица са и привърженици на футболни клубове.

Пл. Колев отговори, че някои от лицата, които миналата седмица са проверени, се вижда, че са към някой клуб. Като статистика няма как да каже колко са от един или друг клуб. Следи се информацията, обработва се, но не разполага в момента са такава и не може да я предостави.

Пл. Колев – Информацията е, че от началото на годината сигналите за нарушаване на обществения ред във всички търговски центрове за столицата са 13. По всеки един случай се работи. Мога да гарантирам, че няма сигнал, който да се negliжира. На всеки един се изпраща полицаи. Работата по случая продължава, задържат се лица, където има данни за престъпления, всички материали са в прокуратурата. По някои има развитие, по някои не, в зависимост от сигналите. Сега не съм подготвен със статистика по колко са образувани досъдебни производства, по колко не са. Но работата продължава по всички. В сравнение с миналата година по статистика бяха девет. Нямам информация по колко има присъди. Както досега, така и в бъдеще по всеки сигнал ще се работи, на всеки ще се отзоваваме.

Бл. Кенарова – моят въпрос беше свързан с превенцията, т.е. Вие обяснихте, че последната седмица мерките дават резултат. Ако имахте правилата, за които аз питам, анализ на риска, превантивен контрол и съответно взетите мерки, преди да се стигне до инцидент, вероятно нямаше да говорим за това. Притеснява ме това, което казахте – правим анализ на обществения ред. Това е много общо, не разбирам какво значи постоянно и как се прави този анализ, ако вие нямате индикатори, по които да може да се направи. Както казах, тези групи не са се появили вчера, има достатъчно информация в публичното пространство, не само от техни видеа, а и от инфлуенсъри и медии. Моля да кажете каква превенция вие правите по принцип, а не само сега, какви мерки след това са взети?

В. Тагарева – Смятам, че този въпрос е относим и към представителите на търговските дружества, защото нападенията са на тяхна територия, не можем да вменяваме вини и отговорности към СДВР и МВР, така че анализ на риска са длъжни да направят именно тези мениджъри по сигурността, би следвало всеки търговски център да има ангажиран такъв служител. Добре е, когато вземете думата, да си поставите въпроса ясно и конкретно. Аз искам да чуем и хората, които сме повикали тук днес.

Пл. Колев – във връзка с анализа, който преди малко споменах, че правим – полицейският ресурс не е неограничен. Ние правим приоритетно според средата за сигурност и мерките са адекватни и виждаме техния ефект и кога и къде да ги прилагаме. Охранителните фирми, които са в тези молове, наистина приоритетът е техен и подаването на сигнали, за да се включат в нашия анализ. Това, което е пристигнало при нас като информация, сме го анализирали и сме предприели мерки.

В. Тагарева – Бих помолила тук за допълнително разяснение да се включи и г-жа Николета Атанасова като председател на БКОС, за да може допълнително да разясните към колегите общински съветници кой какви отговорности и задължения има, както и г-н Боянов като председател на НАЛСИЧОД. Първо г-жа Атанасова, защото ние не сме толкова задълбочено знаещи кой какви отговорности има, ако можете Вие да поясните кой какви отговорности има на територията на обекта и около обекта.

Н. Атанасова – Частната охранителна дейност е търговска дейност по рода си и тя се извършва на базата на договорна основа с клиентите. В случая коментираме специфична охранителна дейност на територията на големи търговски обекти, които концентрират в себе си и висок риск от инциденти. По принцип ЧОД се регулира от Закона за ЧОД, но охранителните фирми изпълняват това, което е възложено по договор за охрана и в обема, в който е възложен. Охранителите имат правомощия да употребят сила, да използват помощни средства, да извършат задържане, но ако възложителите имат друга политика – да има по-малка видимост на охранителите, да не се виждат, да не изглежда твърде „мутренска“ охраната, за да не плаши

клиентите, което също не е изключено, тогава охранителните фирми се съобразяват изключително с конкретните изисквания на възложителите. Когато има промяна в рисковете и заплахите на даден обект, охранителната фирма може да направи препоръки към възложителя, но той е този, който преценява дали ще се съобрази с тях и какъв е бюджетът му за охрана. Защото всяка нова мярка за сигурност, увеличаване на охраната, нови камери или нови паник-бутони или други системи за сигурност са свързани с допълнителни разходи за охрана. Възложителите по принцип, за да изградят концепцията си за сигурност, правят анализ на риска или на пейзажа на заплахите, което е променлива величина. Ако преди една-две години не е имало данни за толкова чести хулигански прояви и престъпни действия, със сигурност възложителите са считали, че не е толкова необходимо охраната да е толкова много, да е прекалено видима, тъй като ако на всеки пет метра има охранител, вероятно това ще е некомфортно за клиентите и можа да удари по бизнеса. Когато има чести случаи на насилие, пък удря по репутацията. Охраната във всички случаи трябва да бъде балансирана според конкретната ситуация. Имаме сериозен повод да се коментира с охранителните фирми увеличение на мерките за сигурност, които в случай, че отпаднат като необходимост, след време могат да бъдат намалени и е въпрос за договореност между двете страни.

Б. Боянов – Сами видяхте в хода на заседанието колко са много комисиите, подкомисиите, организациите, които трябва да контролират или да се борят против противообществените прояви на непълнолетни и пълнолетни лица. Според мен работата не е на това ниво, на което обществото очаква и затова се достигна до тези прояви. Т.е. кои са извършителите? Таргетът е много интересен – това са подрастващи, на които до този момент нищо не им е забранявано – от родителите, от учителите, от всички нива в обществото. Вижте какво става около училищата, какво става в санитарните помещения на моловете! Това са продавачите на дрога, не се повдига този въпрос. Те са наказателно неотговорни или не в такава степен, като възрастните лица и това са пласъорите на дрога. Предполагам, че колегите от полицията няма да ми възразят. Има напрежение в обществото, концентрират се полицейски сили около моловете, какво става в крайните квартали? Те са с ограничен ресурс. Според мен Вие като председател на комисията в СОС и като зам.-председател на СОС може да се обърнете към председателите на комисиите, които са по райони, за борба с противообществените прояви, и да се започне да се работи от тях. Да не се правят никакви формални отчети, доклади, а що касае работата на охранителните дружества, поддържам на сто процента изказването на колегата до толкова, доколкото ние сме рамкирани в определен бюджет. Но ако се направи така, че полицейските власти направят предписание на собствениците на моловете и да се определи, че на определена квадратура би трябвало да има един или двама охранители, които да реагират адекватно и навременно на противообществени прояви, тогава собствениците на моловете биха се съобразили, защото с ниската оферта или цена за охрана на мола се прехвърля отговорността на охранителната фирма и става проблем на охранителната фирма. И трябва да се работи и по една друга тема – повишаване културата на възложителите по отношение на охранителните услуги, които се предоставят от охранителните фирми. Тук за сведение на присъстващите – нашата дейност се контролира от ЗЧОД, в ГД Национална полиция има създадена комисия за взаимодействие между частните охранителни фирми и полицейските структури на ниво директор и зам.-директор. Провеждат се регулярно срещи, тази тематика беше коментирана и на последната такава. Обществото по един или друг начин се е затворило, мое лично становище е. Никой не смее да поеме ангажимент, камо ли да се намеси, защото резултатите са плачевни. Сред това почват да го разкарват по съдилища, става свидетел, дали ще се стигне до осъдителна присъда никой не може да предполага. Тези дни в медиите поставиха въпрос и за връщане на ТВУ-тата, което за мен е пълна грешка. Това е някакъв архаизъм, непълнолетните престъпници, които ги

настаняваха едно време в ТВУ, след това ставаха истински престъпници, обучени и започнаха да действат, вече ставаха клиенти на други заведения за принудително настаняване. Не знам дали бях изчерпателен, но в резюме бих настоял с такова решение да излезе комисията от днешното заседание, за да го чуят родителите, учителите, обществото и най-вече децата. Те наблюдават какви са действията на обществото, бъдете сигурни, и ще видят дали и следващия път ще си позволят такова нещо или ще им се размине за пореден път. Трябва да бъдем абсолютно твърди и безкомпромисни по отношение на подобен тип прояви.

В. Тагарева – Отчитам, че направихте много задълбочено изказване, със съответното послание, за което Ви благодаря. Тук си записах вашата препоръка, да направим среща с 24-те секретаря на комисиите за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни в столичните райони. Така че го имам като грижа и колегите ще предвидим кога да направим едно такова заседание именно с тях.

Б. Боянов – Само една малка информация – към асоциацията има специализирано дружество за обучение и допълнителни знания, които се предоставят от страна на преподаватели от различни висши учебни заведения, насочени именно към членовете на тези комисии. Работи се по въпроса, имаме разработени материали, доста задълбочени, които сме готови да ги предоставим за ваше ползване.

В. Тагарева – Благодаря за тази ангажираност, имам грижата да отправим покана към Вас да присъствате, когато свикаме тази комисия.

Емил Георгиев – БКОС – Адмиравам събирането по повод тези тежки инциденти, които се случиха, искам да благодаря на общината, да благодарим на г-н Боянов за изчерпателния анализ. Дотук повечето хора коментират събитията. Аз искам да предложа две конкретни стъпки, за да можем да тръгнем да излизаме от тази ситуация. Всички знаем, че нашето общество изпита дефицит на сигурност последните 30 години. През тези 30 години се отгледаха такива поколения и в момента виждаме резултатите. Това, което казаха колегите и общинските съветници, че тези малолетни и непълнолетни лица, които са или наказателно неотговорни, или частично отговорни, заснемат своите дейния, след това ги публикуват. Това се прави, за да могат те да изпъкнат. Ние трябва да се борим срещу тези прояви. Аз считам, че много е правилно, ако под егидата на Столична община се извърши една информационна кампания, защото ние в момента тук се занимаваме с проявите на 20 или 50 деца. Но на територията на СО живеят доста повече деца и много от тях са нормални. Нашата задача е от целия социум, който има, винаги има деца отличници и деца лузъри. Въпросът е ние къде ще закараме средната част, която е масова. Дали ще се радват на тези лумпенски хулигански прояви, които всички видяхме и бяха отразени, или ще се гордеем с децата от НПМГ, от СМГ, които носят златни медали. Трябва да има информационна кампания. Защото тези извършители, които бяха заснети, те вероятно са го правили по време на учебни занятия. Тук е ролята отново на СО, повечето учебни заведения на територията на СО са общински. Вие имате контакт с тези хора, там има структури, има педагози, ние трябва от там да ги идентифицираме, погрешно е да чакаме полицията да ги идентифицира и регистрира. Защото някое малолетно или непълнолетно лице когато направи първо деяние, то бъде идентифицирано, това е следващият голям въпрос, тези хора бяха маскирани на публично място. Те трябва да бъдат идентифицирани, в момента, в който се идентифицират, може да се работи с тях. Има много инструменти, преди да се намеси полицията и считам че имате силите, средствата и политическата воля, тъй като тук са представители от цялата палитра. Второто нещо, което може би трябва да се помисли, е да се имплементира законът за противодействие за футболното

хулиганство, да се разшири неговият обхват и да се покрият такива мероприятия и обществени сгради. Аз ще дам пример – 99 г. за първи път посетих мол в САЩ, 10 човека бяхме на едно място, веднага дойде охранител и каза да се разотиваваме. Ние се направихме че не разбираме, веднага дойде полиция.

В. Тагарева – Тъй като говорехте за законови изменения, бих искала да помоля камарата да отправи писмено до нас, а ние като представители на политически групи, дай боже скоро съседната сграда да заработи, да има стабилно правителство, това ще позволи много неща да променим и да решим, но ще ви помоля – направете предложения, които ние да можем да внесем към парламентарно представените групи, за да видим какво можем да променим законово в България, така че да може да се случва това, което Вие давате като пример извън пределите на страната ни.

Манол Гойгаджиев – председател на Асоциацията на ритейл центровете, както и представител на Парадайс и Сердика мол – доста неща се изговориха, това, което мога да кажа, е че насилието е не само в търговските центрове, то е и извън тях. Има случаи в търговските центрове, тъй като са притегателна сила за доста хора. Това предопределя тяхното значение в София. От мое има мога да кажа и от името на дружествата, които представлявам, че при нас охраната е засилена, бих казал, удвоена в момента, камери в единия обект имаме около 700, в другия около 250. Не съм сигурен дали има друга публична сграда, която да има повече камери от тези търговски центрове. При нас проблемът обаче е друг – ние залавяме извършителите, предаваме ги, чух коментар от страна на полицията, че има 13 сигнала. Ще кажа, че за миналия месец се е налагало да викаме полицията десетки пъти. Нашият въпрос е какво се случва след това? Ние виждаме, че има ненаказани, няма последствия от цялото това нещо. Имаме същите въпроси – колко досъдебни производства има, след това какво се случва. Ние ги изхвърляме от търговския център, след половин час отново се връщат, на следващия ден пак. Когато ги изкараме от търговския център, вече не е наш проблем, а на СО. Ние полагаме неимоверни усилия, средства, при нас също има случаи за вандализъм, плащаме огромни сметки за това вътре в центъра, но не виждаме какво е последствието от цялото това нещо.

Е. Йорданова – Тези 700 камери колко човека ги наблюдават, на какъв режим, дали има процедура, когато се види, че на един от входовете влиза група, която е с качулки или подобни, следи ли се как се движи тази група, има ли допълнителна охрана, която може да бъде пренасочена, има ли контролен център, който да преразпределя в случай на нужда, процедура, при която да се насочат още охранители към конкретно място, ако се идентифицира обект, който би могъл да бъде опасен.

В. Тагарева – да разширя въпроса и да обърна внимание, че имаше въпроси за това прави ли се анализ на риска и нещо, което мен конкретно ме интересува, дали има мениджъри по сигурността, които да отговарят само за това да осигуряват сигурна и безопасна среда на територията на търговския център.

Хр. Копаранов – Моят въпрос е дали има идентифицирани конкретни лица, които да не се допускат в моловете, заради предишни прояви?

Иван Табаков – България мол – по последния въпрос, повярвайте ни, ние след преките жертви на тези събития сме следващата най-ангажирана страна с огромен интерес да решим тези проблеми. Ние работим много целенасочено по тази тема през последната година с помощта на колегите от СДВР, за което искам да им благодаря, защото винаги са откликвали на сигналите, които сме подавали. През последните месеци сме работили много целенасочено по увеличаване

на видеонаблюдението, по увеличаването на физическата охрана, абсолютно всеки нов ъпгрейд, който може да се направи на системата да ни помогне, вече е внедрен. Всички добре знаете, че това което се каза през последните седмици, нашата битка тече от доста време, не е започнала през последните две седмици, когато се заговори за този проблем. По отношение на въпроса за конкретните лица от охранителните фирми, които наблюдават изпълнението на функциите, всяка фирма има мениджър по охрана, който е пряко ангажиран с ежедневната дейност. Всеки сигнал към нас се докладва, обследва и се взимат съответните мерки. Идентифицираните лица, за които сме подали сигнали, ние знаем кои са и се опитваме на ежедневна база да не ги допускате. Сигналите са много, ние сме подали десетки тази година, дали сме показания, проследено е, почти всеки по-сериозен инцидент, свързан с унищожаване на имущество или с агресия към клиенти, е регистриран към районното управление, което отговаря за нас. Доколко има проследяемост и резултати, е по-спорен въпрос, но факт е, че колегите откликват всеки път. Видели сте от кадрите, че всеки път има присъствие от охранители, от общинска полиция, от МВР и т.н. заедно с охранителната фирма на мола. Но, както виждате, проблемът е доста по-комплексен, чудесно е, че тази дискуссия набра скорост и стана обществена, защото, колкото и да ни се иска, очевидно не успяваме да се справим сами с този наболял проблем.

В. Тагарева – Бих искала да чуя най-общо с какво ние като институция бихме били полезни, що се касае до това да противодействаме на насилието. Лично аз ще поема грижата и ангажимента да се осигури финансов ресурс и да се направи една масова кампания срещу насилието, нещо, за което считам, че 2 млрд. и 6-700 милиона бюджет на СО можем да си го позволим. Но тук изцяло в партньорство с вас. Ако ние го популяризираме на улицата, на спирки и билбордове да го направим, от тук нататък ние ще искаме във вашите обекти да се случва, да помислите и на самите тях, по начина, по който рекламирате брандовете и марките да намерите място. Това е предложение, което идва в резултат на казаното от вас до момента. Очевидно много ще трябва да бъдат мерките, които да се предприемат, за да се справим с този проблем. Отново се връщам на това всички ние да проявим обществена нетърпимост и повече да не си затваряме очите пред насилието, дали ще е на улицата, дали в нечий дом, където ще се правим, че не чуваме, и по-скоро ще трябва да спре. Бих искала да ви попитам, вие казахте, че в последната една година работите, очевидно имате сериозни проблеми, за които ние разбираме наскоро, във връзка с тези медийни репортажи, моят въпрос е конкретно какви са тези допълнителни мерки, които предприехте и да се върна на това, казвам го като университетски преподавател по корпоративна сигурност, трябва да има такъв мениджър на място, защото ако разчитате на частната компания, там има един, а договорите са множество, което означава, че някъде има пропуск в работата? Моля конкретно да кажете с какво СО и СОС може да помогне в тази всеобща борба срещу насилието?

Лилия Кръстева – Парк център – Благодаря за поканата и за това, че искате да помогнете. От наша страна, това, което ние правим, ние всички търговски центрове, през целия им живот, охраната е едно от основните неща, с които се занимаваме. Изненада ме това, което казаха от Асоциацията на охранителните фирми, че всъщност от нас зависи каква охрана има. Не е съвсем така. Ние имаме договори с охранителните фирми, които ние изкъсо следим как работят. Всяка охранителна фирма във всеки обект има шеф на охраната, т.нар. секюрити офисър, който се занимава с охраната. Всеки търговски център на ежегодна база предава доклад за охраната в съответното РПУ. Ние сме длъжни по закон да го правим. Това би следвало да се преглежда от СДВР и ако с нещо не са съгласни с охраната, с плана за охрана на сградата, по който ние смятаме да охраняваме сградата, в този доклад има оценка на риска, има

какви групи, какво се случва в мола, ние казваме къде са постове, колко охрана имаме, колко камери, колко диспечери на камерите, вкл. някои от охранителните фирми имат и дистанционно гледане, да не се пропусне нещо. Гледаме да нямаме мъртви точки. Когато се установят подобни групи, те се извеждат от мола, ако направят проблем, викаме полиция. Благодарим на СДВР, много добре работим. Връзката се къса след това, когато ние извикаме полиция и предадем тези лица, не знам какво се случва след това. Там можете да помогнете, вие като политически партии. Трябва да се промени законът. Родителите трябва да плащат едни солидни глоби за това какво правят децата им, за щетите, които нанасят. Не глобата да е 50 лева, трябва да платят за щетата. Родителите трябва да бъдат извикани, да отговарят за децата си, което не се случва. Аз лично съм разговаряла с родители, които внезапно разбират, че децата им трошат в мола и какво правят въобще тези деца цял ден. Те не се интересуват. Децата, които се занимават с тази престъпна дейност, имат родители, които не се интересуват, това го казвам от опита си. Тези родители трябва да бъдат отговорни за поведението на децата си. Законът трябва да се промени в този посока. Бихме искали да получаваме обратна връзка от полицията, какво се е случило после. Би било добре ние да знаем. Ние забраняваме да влизат в мола, но е трудно. Лица с маски не се допускат, охраната е инструктирана. Ако са група от двама-трима тийнейджъри, охраната отива и стои до тях, те се чувстват некомфортно и си излизат сами. Не ги бием, не ги гоним, освен ако не направят нещо. Истината е, че трябва малко помощ от цялото общество, хората наистина са станали толерантни към това всеки да прави, каквото си иска.

В. Тагарева – Позволявам си от мое име да отправя Вашата молба към СДВР – моля Ви, когато има подаден сигнал, задължително да има обратна връзка какво се е предприело от страна на СДВР.

М. Гойгаджиев – Още едно искане, което имаме към СДВР е възможността за постоянен патрул в търговските центрове или близо до тях. Знаем, че това е трудоемко, но казахте, че ще има сигурност доколкото е необходимо, но за да сме още по-сигурни, за нас ще е добре, ако се твори такава дискусия да има възможност да имаме постоянен патрул в търговските центрове. Тъй като и те са обществени места.

В. Тагарева – Много важно и основно е дали няма да влезем в някакво противоречие на национално законодателство, дали имам право да го направим. Може би е добре г-н Будинов като директор на дирекция „Сигурност“ да вземе отношение, Вие сте и ресорен на Общинска полиция. Дали сте изследвали тази възможност? Въпросът беше дали служители на общинска полиция или на СДВР да присъстват активно и на територията на самите обекти, не само около тях, това, което наблюдаваме от дни.

М. Будинов – Ще вляза и за в темата на разговора, ще отбележа действително, че общинска полиция и СДВР, както и със съответните РПУ в такива моменти действително се мобилизираме и активизираме, но държа да отбележа, че не достигат силите и ресурсът, с който разполагат СДВР и ОП, за да могат да покрият моловете и другите обществени места, където знаем, че се случват такъв вид насилие, престъпления. Действително правим си всеки месец анализи какво и как се случва, на коя територия, в кой район, и съсредоточаваме винаги сили в всяко едно естество, за да могат да се вземат точните, необходими и бързи мерки. Аз апелирам също, че трябва много неща да се пипнат от законодателя, за да може санкциите срещу тези лица да са много по-големи и да може превенцията да е много по-голяма както към тях, така и към родителите им.

Б. Бонев – Бях на крачка да направя забележка по начина на водене на извънредната комисия, която в крайна сметка е изслушване. Когато общински съветник иска думата, трябва да му я дадете, по правилник. Аз имам няколко конкретни въпроса към представителите на търговските центрове. Даването на публичност на последните казуси за насилие, стана ясно, че част от тези престъпления са били извършвани в аварийни, сервизни и други помещения. Въпросът е има ли поставени камери и видеонаблюдение в тези помещения, които очевидно се използват за избягване на основните пространства на един търговски център, където могат да бъдат видяни от много повече хора при извършване на съответното престъпление? Второто нещо, което стана публично известно, така се твърди, е че охранителите знаят кога и кои хора идват в моловете, за да извършват тези престъпления и умишлено слизат на други етажи, избягват зоната, в която се събират групичките от тийнейджъри, за да не станат те самите жертва на агресията на това разбесняло се стадо. Въпросът е: при положение, че е ясно кога са извършвани тези престъпления, особено последните, за които има и видео, разпространено през телефони, проследено ли е кои са били тогава охранителите на смяна и какви административни действия са предприети срещу тези охранители за това, че те умишлено са избегнали зоните, в които са се случвали инцидентите? Третото, за което за мен беше изключително шокиращо, когато слушах интервютата на представителите на МВР, че бидейки частен обект, полицията не можела да влезе в моловете, ако нямало подаден сигнал. По мое скромно и наивно мнение, след като документацията и разрешителните, необходими за отварянето на търговски център са една идея по-сложни и повече, отколкото да си построя собствена къща, смятам, че там трябва да действат и друг тип правила. След като хиляди души на ден посещават тези търговски центрове, то заплахата за престъпления, тероризъм и други противообществени прояви по нищо или със сигурност не се различават толкова, отколкото подобна заплаха напр. на гари, автогари, летища. Това означава, че не мога да приема аргумент МВР не може да влезе в моловете. Но дори и да има законово основание това да не може да се случи, въпросът ми към представителите на търговските центрове е: готови ли са с нарони писма от името на всеки един търговски център до МВР да дадат писмено разрешение патрули на МВР, на Жандармерия да патрулират вътре в моловете по всяко време, когато те преценят, че рискът е повишен, дори и без да има подаден сигнал за извършено престъпление в рамките на обектите? И четвъртото нещо, което искам да кажа: Възможно ли е, имате ли готовност, както в търговски центрове във Великобритания и Франция се случва, не само маски, но да забраните и носенето на качулки и поставянето на качулки вътре в моловете, тъй като общото между всички тези гаменчета, извършващи въпросните престъпления е носенето на качулки, за да не могат да бъдат идентифицирани от записващите устройства, готови ли сте да въведете и подобна забрана?

В. Тагарева – Вземам си бележка по начина, по който отправихте към мен. Давам думата на г-н Гойгаджиев.

М. Гойгаджиев – Да отговоря на въпроса относно слепите места, гледаме те да се минимизират, много от нещата, които се публикуваха в социалните мрежи, ние си направихме вътрешна проверка, за 99 % от тях няхахме подадени сигнали. Ако не се подават сигнали дори към охранителната фирма, ние няма как да разберем за тях. Специално за търговските центрове, за които за отговарям, ще инвестираме допълнително напълно да се елиминират всички слепи зони. В Парадайс център са 700 камери. Правим повече от необходимото. Относно писмата да дадем право на полицията да влиза в търговските центрове, такова беше написано от наша страна преди два дни и чакам да свърши срещата, за да го входирам.

В. Тагарева – г-н Петров, не се срамувайте, че сте сред нас, ние сме се събрали, за да решим един важен обществен проблем.

Л. Кръстева – Търговските центрове са частни, но обществени сгради, по този повод ние предаваме планове за охрана на тези обществени сгради. Разбира се, че полицията може да влезе, тя и по закон може. Ние и в момента имаме патрули вътре в търговските центрове, което се приема много добре от гражданите и от нас. Няма нужда от нашето разрешение. Г-н Бонев правилно отбеляза, че в тези сгради на ден влизат десетки хиляди хора. Тези обществени сгради са може би най-пълните в София. Относно това, че тази полиция би струвала пари, ние знаем, че няма нищо безплатно. Ние плащаме, за всичко, което се случва и е като услуга във и около търговските центрове, поддържаме и околните пространства. Търговските центрове плащат и много високи данъци, МДТ са в размер на милиони на година за всеки от нас. Ние също бихме очаквали за тези пари да получим нещо. Като данъкоплатци, тъй като ние сме доста сериозен данъкоплатец в общината и държавата бихме очаквали да получим нещо срещу това, ако е сигурност и чистота около търговските центрове, бихме били благодарни. Ние с общината винаги сме работили добре. Ако може да ни се осигури по-висока сигурност, ще е добре, смятаме, че вече сме платили за нея.

Е. Йорданова – Не зная какво имате предвид, ние също сме данъкоплатци, всеки плаща данък сграда и такса смет, срещу което получава услугата. Аз това, на което исках да обърна внимание, е да кажа, че тези допълнителни патрули и тази допълнителна охрана за Метрополитен не е безплатна, а ние плащаме респективно като Метрополитен на СДВР за това да я осъществява. Тя е по закон задължителна, защото Метрополитенът е обект от национална сигурност и нищо повече. За такса смет получаваме услуга почистване и всичко, свързано с тази такса. Това е нещо допълнително и затова обърнах внимание.

В. Тагарева – Бих искала да дам думата на г-н Бонев.

Б. Бонев – Понеже получих отговор от един от представителите на търговски център, но това са отделни лица, отделни собственици и политики, въпросът ми по-скоро беше дали би имало съгласие подобен тип писма да бъдат изпратени от страна на всички, които вие проактивно да позволите на МВР да правят патрули в моловете, дори без подаден сигнал и дали смятате, че би било адекватно да въведете забрана за носене на качулки вътре в моловете, по практиката на Великобритания и Франция?

Иван Табаков – По отношение на писмата – да, ние вече сме подготвили и изпратили писмата до всички институции, за които смятаме, че са пряко ангажирани към решаването на проблема. Гарантирам Ви, че не само от конкретните случаи от последните две седмици, всеки един служител на частните охранителни фирми, с които имаме договори, е бил освободен своевременно след неадекватно поведение, което не отговаря на стандартите, които очакваме от тях. Никой от нас няма да остави служители, които не изпълняват стриктно задълженията си. Относно качулките е малко по-субективен фактор, това, че някой носи шапка или качулка, не означава автоматично, че той принадлежи към определена прослойка на обществото и не искаме да създаваме стереотипи. Може да се окаже, че сме помолили да напуснат хора, които въобще не са част от престъпни групи. Тук идва моментът за по-субективната преценка на охранителните фирми за контрола на достъп, но не искаме да спиране деца, които идват да си празнуват рожден ден при нас, да си купят сладолед и т.н.

В. Тагарева – Има ли други въпроси?

Ив. Сотиров – Първото, което искам да поставя като въпрос – ние като комисия да решим и да се изиска системен анализ, няма как да вземем решение без това, виждам, че колегите от СДВР не са оторизирани. Но трябва и от СДВР, и от прокуратурата, и от МВР да имаме информация за всичко това, което се коментираше тук – колко са тези лица, колко са тези групи, идентифицирани ли са? Ние трябва да знаем от сигнала, подаден за нарушения на такива лица, всичко, което е извършено. От моловете казаха, че те не получават обратна информация, за даденото лице от подаването на сигнала, снети са му данни, оттам нататък каква е ефективността – дали има повдигнати обвинения, производство, присъди и т.н. Ние от Синя София имаме някои идеи за промени, вкл. и в наредбата за търговска дейност на СОС, да се създаде една възможност, от търговските обекти по преценка на техните охранители кои лица да не допускат в търговския обект, защото създават рискове. Няма нужда от излишна деликатност, в Лондон имат фейс-контрол всички публични пространства, те могат да бъдат обект на терористични атаки и др. подобни, и за да могат да идентифицират в момента и да проследят хората. Как търговските обекти могат да контролират лица, които са рискови? Нямаме такава система. При влизане на такова лице, се получава сигнал, че влиза лице с определено досие. Резонно е да се разшири обхвата на Закона за футболното хулиганство за хулиганството изобщо, защото не само на стадионите, а виждаме че в моловете и на други публични пространства има определени хулигански прояви, завишаване на санкциите в закона, но там трябва да имаме конституиран парламент, до който да се отправи едно искане, за да може глобите към родителите да бъдат завишени. Но, за да може да правим такива предложения за решения, трябва да имаме информация къде се къса връзката, защото каквито информационни кампании да водим, ако институциите и законът не създават чувство за респект и чувството за безнаказаност съществува, няма да имат ефект. Трябва да има санкции и трябва да е ясно и когато видят и са информирани, че има санкции, че тарторите се третират, както трябва, няма ги ТВУ, но такива лица могат да бъдат третирани по определен начин, има си в закона заведения, в които се въвеждат такива лица. Законът за футболното хулиганство предвижда и полагането на общественополезен труд, така че може спокойно да се разработи достатъчно сериозен механизъм, за да бъдат респектирани и тези лица. Метрополитен е общински фирма, но да караме тях и частните обекти да плащат за полицейска охрана е все едно да искаме двойно данъчно облагане, защото те веднъж от данъците са платили, за да им бъде осигурена сигурност. Да ги караме втори път да сключват договори, защото имат големи финансови възможности, и полицията си има всички права, за мен е глупаво да се правят такива писма. Това по-скоро е оправдание за определени институции. Освен, че са обществени обекти, те са и с голям рисков потенциал и се третират като обекти за националната сигурност, които са заплашени от терористични и други атаки. Там трябва да има засилено полицейско присъствие, това не са обикновени частни обекти. И засиленото полицейско присъствие е задължително, особено при такива ситуации, сега идват и празници, ще има допълнителен поток на хора. Отделен е въпросът, че полицията не разполага с достатъчен ресурс. Традиционно СДВР има незаети бройки. Дори да имаме пълно покритие и с видеонаблюдение, и охранителните органи нямат законовото обезпечение да могат да прилагат закона с цялата му строгост, да има ефективност, вкл. и осъдителни присъди, това демотивира и служителите да задържат едни лица след това да трябва да ги пуснат, защото законът не им дава ефективния механизъм за прилагане на санкции. В тази посока аз пледирам да се обединим и да търсим решение, но затова молбата ми е да изискаме информация от СДВР и от прокуратурата за това каква е престъпността, какви са бройките по територии, по райони. В Лондон дават за съответния район да дават информация какви са престъпленията, колко са, само ние продължаваме да крием като при комунизма тази информация. Нека тя да е публична,

за да може адекватно да вземаме решения, вкл. и хората да са информирани в коя зона каква е престъпността.

В. Тагарева – Имаме честта, г-н Сотиров в настоящия момент е общински съветник, но е бил и зам.-кмет в ресор „Сигурност“, така че е изключително полезен като член на нашата комисия и е видно от дискусиата, която провеждаме днес. Заседанието преминава повече от два часа. Бих искала да го финализирам, защото смятам, че ако продължим с времето, ще станем твърде разточителни и няма да доведе до никаква ефективност. Позволете ми да направя обобщение на нашата дискусия. Ангажиментът, който лично поех и ще настоявам, и смятам, че всички тук заедно ще го подкрепим, защото то ще влезе в бюджета на СО, който ще го разглеждаме след по-малко от два месеца, да има ресурс, който да е насочен към превенция, недопускане на насилие, агресия през реклама в града, да намерим не само финансовия ресурс, и да идентифицираме тези точки в града, защото ако сложим един билборд на изхода на София посока магистрала „Тракия“, няма да има такъв резултат, както в централната част на града или около тези търговски центрове, може би било най-добре. Очаквам от асоциацията, от камарата за сигурност да получим съответно писма, в които да кажете къде са слабостите, в кои закони и какво следва да се промени, за да можем ние да отправим към колегите народни представители съответно предложение за изменение и допълнение на съответните закони, в резултат от което ние да променим нашите общински наредби. Знаете, че ако няма изричен законов запис, не бихме могли да променим дори запетая, защото това би подложило на рис нашата нормативна уредба, по която работим. Имаме и наредба по обществен ред и сигурност, нея също бихме могли да подобрим. Очакваме и обратна информация по искане на г-н Сотиров от СДВР и от прокуратурата. Бих искала да ви помоля и вас да се обедините в едно писмо, с което да посочите с какво ние бихме могли да бъдем полезни, включително и ние да бъдем проводник към колегите народни представители, за да може съответно и към тях да внесем съответните промени и предложения. С това приключвам. Ако има някой, който все още иска да каже, да допълни... Г-жа Йорданова и г-н Копаранов, след което закривам заседанието.

Е. Йорданова – Обръщам внимание, че не получих отговор на моя въпрос, свързан с възможностите за наблюдение на социалните мрежи и самосезиране на институциите на база на тази информация, която постъпва там. Ще бъде добре, ако за следваща среща или следващо заседание на комисията ни подготвите има ли процедура, с която да се самосезират институциите и дали има последствия, когато попаднете на информация, на запис, свързан с упражнено насилие, респ. има ли някакви последващи действия?

Хр. Копаранов – Бих искал да предложа като следващи стъпки, от това което следва като необходимо, да продължим работата по темата с местните комисии за борба с противообществените прояви и с районните администрации, тъй като районните кметове са част от тези комисии, с футболни клубове и агитки трябва задължително да се работи, тъй като те са един от таргетите на хулиганите, които извършват подобни посегателства, криминална полиция и ДПС, и с образователните институции, т.е. да продължим дали с едно следващо заседание, или отделни заседания с институциите, за решаване на проблема.

В. Тагарева – Ще го направим, както вече казах. Последно за финал, да нямате усещането представителите на търговските центрове, че сте на някакъв публичен линч. Може би крайно се изказах, но за съжаление чух думи от дамата, която се наложи по-рано да тръгне, че имало атака по отношение на част от поставените въпроси. Аз смятам, че те нямаха такъв характер и съдържание, напротив, трябва да се поставят по-яростно понякога тези въпроси, защото по този начин стигаме до обективността, до това, което на всички нас тук в тази зала днес, е цел. Ако

имате нещо към нас, ако искате да ни възложите вкл. и задачи, и като ангажимент, преди да оформите колективното писмо, бих искала да ви чуя за финал.

Л. Кръстева – Благодаря Ви, ние доста говорим с колегите по всякакви теми, тъй като на нас това ни е работа и много е сме благодарни, ако се повиши първо нивото на сигурност във и около сградите. Първо около сградите, ние имаме охранителни фирми, държим ги доста строго, правим търгове на една-две години. Разбира се, всеки има пропуск, но веднага ги отстраняваме. Бихме били благодарни на по-високо ниво на сигурност, на някаква промяна в закона, с която родителите са отговорни за действията на децата си, на някакво по-бързо производство относно въпросните хулигани или каквито и да са. Лични примери няма да давам. Като общо може би трябва да се повиши наказуемостта, но не просто на думи, а с процедури и по-бързо. Докато осъдят непълнолетния престъпник, той става пълнолетен престъпник и е научил още много неща. Хубаво е да се хване още в началото. Ще сме благодарни на обща работа с вас, ние с общината и СДВР винаги сме работили добре, защото каквато и политическа обстановка да има, винаги ни се е обръщало внимание.

В. Тагарева – Смятам, че днешното заседание е пример за това, че в наше лице имате партньори и сериозна подкрепа, с която закривам, уважаеми дами и господа, 16-тото заседание на Постоянната комисия по обществен ред и сигурност. Благодаря на всички за присъствието.

Поради изчерпване на дневния ред Ваня Тагарева закри заседанието в 14.20 часа.

Протоколът е изготвен на 06.12.2024 г.

Изготвил: Б. Цонева-главен експерт

**Председател на постоянната
комисия по обществен ред и
сигурност**

Ваня Тагарева

**Заместник Председател на
постоянната комисия по обществен
ред и сигурност**

Румен Александров